

SEN JAU aplkusi kara dārdi, itjaunotas nopostītas pilsētas un iemi, un cilvēki dzīvo miera apstākļos. Izaugušas jaunas paaudzēs, kas karu zina tikai pēc tostāstiem, grāmatām un kinofilmām. Ar gadiem aizdzijušas kara ierstās bruces, bet daudzu cilvēku ierdis tās ir palikušas uz viņiem laikiem. Vai cīnījās vai aizmirst biedrus, kas krituši acu priekš-

gadi, un viņš ir viens no tiem, kuriem nācās uz saviem pleciem iznest kara smagumu. Domas pārsveizas uz agro jaunību, un viņa atmiņā ataukst svētdiena 1941. gada 22. jūnijā.

TOREIZ ANFIMS MIHAILOVS dzīvoja tagadējā Jēkabpils rajona Ezermuižā tēva saimniecībā, skaista ezera krastā. Bija ļoti jauks varasaras rīts, kad visa daba modās

TĒVUS NOMAINA DĒLI

ā, izpildot kaujas uzdevumus? Kāla māmuļa vēl šobrīd gaida mājas dēlu, kaut gan prāts labi zina, ka viņš nekad vairs nepārnāks. Prāts to zina, bet sirds — ne... Un es malā sāk gruzdēt kara ugunsietiek asiņu, nelaimju un sāpju. To vislabāk saprot tie, kas paši pieraduši karā.

LIVĀNU EKSPERIMENTĀLAS IOKTĪSKĀS RUPNICAS KATĒJU MAJĀ par mainas atsedznieku trādā Anfims Mihailovs. Kaimiņi viņu pazīst kā saticīgu un izpalīdzīgu cilvēku, darba biedri, kā labu sarunā amata pratēju. Anfimam Mihailovam šobrīd ir jau piecdesmit divi

1944. gada augustā Padomju Armija no vācu fašistiskajiem iebrucējiem atbrīvoja Latgali un Vidzemi, bet Kurzemē noritēja tikšanās, ienaidnieks vēl nebija sakauts, tas vēl jutās diezgan stiprs. Brāļi Mihailovi saprata, ka nīst karu vēl ir par maz, pret to ir jācīnās ar ieročiem rokās, un septembri stājās Padomju Armijas rindās.

ANFIMS MIHAILOVS pēc neilgām apmācībām pirmās kaujas krīstības saņēma pie Auces, Dobeles un Džūkstes. Seit bija sevišķā vācu pretestība, jo ienaidnieks saprata, ka to arvien tuvāk dzen pie jūrās. Anfims Mihailovs bija 1. numurā ložmetējnīks un piedalījās daudzās smagās kaujās. Kara apstākļos 1. numura ložmetējnīkam ir atbildīgs postenis: komandiera nāves gadījumā (un tas karā notiek bieži) viņam jāpārņem vadība savas rokās.

Karā var pie daudz kā pierast: gulēt slapjā zemīnā, nedēļām ilgi silt klajā laukā, bet grūti pierast pie biedru nāves. Vēl šodien Anfimam Mihailovam sāp sirds, kad viņš atceras, ka blakus saļima viņu biedrs Tarasovs no Baitkrīviņas — otrais ložmetējnīks. Un cik tādu labu, sirsnīgu biedru palika tajā ziemā Kurzemē!

ARI ANFIMS MIHAILOVS bieži sajuta nāves tuvumu. Kadā ciniņā no netālās mājas uz viņu granātu meta vācu oficeris, kas tur bija paslēpies. Viņu ievainoja. Otro rei-

zi Anfimu Mihailovu ķēra mīnas skēma. Nogulejš slimnicā pusotrā mēneša, viņš atgriezās ierindā. Trešo reizi viņu ievainoja ļoti smagi kaujā netālu no Dobeles. Tas notika 1945. gada 10. aprīlī. Uz varas dienu Anfims Mihailovs sagaidīja slimnicā, bet mājās atgriezās kā otrās grupas kara invalīds.

Sakās mierīgās celtniecības gadi. Anfims Mihailovs pārcēlās uz dzīvi Livānos, nodibināja ģimeni, izaudzināja trīs meitas un dēlu.

ANFIMA MIHAILOVA dēls Vasilijš mācījās Livānu 2. vidusskolā. Bieži, kad mājās viesojās tēva brāļi Parfimijs, kas dzīvo un strādā Oskalna kolhozā, rīcēja sarunas par kara laiku. Viņi atcerējās skarbās cīņu dienas, dzīvos un kritušos biedrus. Tādās reizēs maza Vasilijš aizmirsa savus vienaudžus un kāri klausījās katru vārdu, ko teica tēvs un onkulis. Tas notika arī vēlāk, kad viņš jau bija pabeidzis Livānu 2. vidusskolu kā teicamnieks.

Vasilijš Mihailovs iestājās industriālajā tehnikumā Lēņingradā, vēlāk viņu iesauca dienestā Padomju Armijā. Pēc kāda laika viņš mācītniekiem paziņoja savus nākotnes plānus. Skanēja lakoniski: «Gribu palikt karavīrs».

Tēvs no sākuma nesaprata. Viņš teica: «Gluzi dabiski — katrs jaunietis, kas atrodas obligātajā karadienestā, ir karavīrs.» Bet Vasilijš vēstule piebilda:

«Gribu palikt karavīrs uz visu mūžu».

Tikai tagad tēvs saprata, kādu ceļu dzīvē dēls ir izraudzījies. Viņš atcerējās savu jaunību un zināja, kamēr pasaulē vēl ir kara kūrēji, ir jābūt tādai profesijai «karavīrs».

PASĻAIK VASILIJŠ MIHAILOVS dien aviācijas daļā, ir leitnants. Viņš atrodas tur, kur visvairāk vajadzīgs mūsu Bruņotajiem Spēkiem, kuri dienu un nakti ir nomodā par padomju ļaužu drošību un mieru.

Man neiznāca sastapties ar Vasiliju Mihailovu, jo viņš tēva mājās ierodas reti, tāpēc cītēšu dažas rindas no viņa vēstulem.

Māsaī Verai: «Jau astoņus gadus mājās esmu viesis. Tiesa, bieži iznāk vēlēšanās mājās pabūt kaut stundu, satikt jūs, ar jums parunāties, bet tad atkal ir prātā sava karaspēka daļa.»

Mātei: «Piedod, māt, ka tik ilgi neesmu bijis mājās. Atrodos armijā, un te nevar darīt to, ko iegribas».

Tēvam: «Ja neviens nepalikis virsdienestā, tad nebūs istas mūsu armijas. Es paliku dienēt, lai droša būtu Padomju Dzimtene».

Tēvs, māte un māsas ir pieraduši, ka Vasilijš reti atbrauc mājās. Viņi zina: to prasa viņa pienākums kalpot PSRS Bruņotajos Spēkos. Tēvus nomaina dēli.

K. AMATNIEKS